

**ПЕДАГОГИЧЕСКИ
НАСТАВНИЦИ**

РЕЦЕНЗИИ

АСПЕКТИ НА БАЛЕТНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

*Теодор Попов. Аспекти на балетното образование.
София, изд. фирма "РИК-1-С", 2001, 196 стр.*

Веднъж докоснали се до магията на балетното изкуство ние оставаме в неин плен завинаги. Силата на въздействие на този вид изкуство се крие в хармоничното съчетание между музика и танц, изразени чрез богатството от пластични изразни средства. Тяхното разнообразие оказва онова неповторимо въздействие, което никой друг вид изкуство не притежава. Балетът провокира мисълта и въображението, буди чувства и емоции и чрез тях оставя дълбоки неповторими и незабравими изживявания. Но за да бъде разбрана философията на балета, за да бъде изживяно пълно и цялостно неговото внушение, са необходими познания и множество компетенции, формирането на които трябва да започне още в първите години на детството.

На тези компетенции, на необходимостта от възпитателно въздей-

ствие и ранно откриване на балетните дарования, за обучението по балет и педагогическо взаимодействие, на подготовката на балетни педагози и въздействието на балетното изкуство като профилактично и терапевтично средство и на други проб-

леми дава отговор монографията "Аспекти на балетното образование" с автор Теодор Попов. В исторически аспект авторът запознава читателя със зараждането на балетното изкуство и балетното обучение в България. В педагогически – разкрива съвременното състояние на обучението, възпитанието и образованието по балет. В психологически – научно обосновава възрастовите, индивидуалните и психофункционалните особености на децата от предучилищната и начална училищна възраст.

Теодор Попов показва богати познания не само в историята на балетното изкуство и балетната педагогика, но и в областта на теория на възпитанието, дидактиката и педагогическата практика. Затова успешно аргументира и защитава тезата си: "За да бъдеш наистина добър балетен педагог се изискват много качества; не само отлично познаване на класическия балет и образците на класическото балетно наследство, но и на методиката на преподаване; а наред с това – много такт, педагогически умения, деликатност и толерантност, психологически усет и подход в контакта с възпитаниците" (с. 10). Необходимостта от педагогически умения, от психологически знания и личностни качества, които трябва да притежава балетният педагог се разкриват, обосновават и обогатяват чрез всяка една от темите в монографията.

Разработената от автора система от критерии и показатели за балетно обучение, илюстрирана с подходящи схеми е достъпна не само за балетните, но и за предучилищните и начални училищни педагози. Чрез тази система се добива цялостна представа на изискванията, на които трябва да отговаря детето, занимаващо се с балет. Познаването на тези критерии и показатели благоприятства ранното откриване и насочване на деца със специални заложби към балетно обучение.

В отделни теми Т. Попов анализира психо-функционалните изменения и личностни образувания, които настъпват у детето от предучилищна и начална училищна възраст, като изтъква необходимостта те да се познават добре от балетните педагози, за да могат да разкрият и да развият оптимума от индивидуални заложби у всяко дете. Нещо повече синтезираните характеристики на предучилищния и начален училищен период, показват най-типичните прояви във физическото, психическото и личностното развитие на детето. Те са научно обосновани, достъпни и могат да ползват широк кръг читатели – студенти, педагози, родители.

Акцент в монографията са педагогическите аспекти на балетното обучение. Авторът разкрива смисъла и съдържанието на обучението, възпитанието, образованието и прозрителните от тях закономерности, свързани с осъществяване на учеб-

ната дейност. С педагогическа компетентност изяснява целите на възпитанието и обучението на подрастващите, съвременните педагогически технологии, ориентирани към тяхното постигане. Специално място е отделено на педагогическото взаимодействие, което придава съдържателен характер на учебната дейност и “когато е организирано, целенасочено по посока на определени цели и задачи, то придобива огромна сила” (с. 61). Силата на педагогическото взаимодействие е и в личностното общуване, в предоставената възможност за изява на детската индивидуалност. В основата на всяко обучение и възпитание, на всяка професия и личностна реализация стои индивидуалността. Необходимостта тя да

се познава и зачита много добре е подчертана във всяка една тема – да се открие, да се провокира, да се утвърди – като предпоставка за високи постижения. Изведен и характеризирани е съвременният профил на балетната професия, на водещите умения и качества, които трябва да притежава балетният педагог.

Многоаспектният характер на монографията “Аспекти на балетното образование” е насочен и ще ползва широка читателска аудитория, защото поставя и отговаря на психологически, педагогически, методически и хигиенни въпроси, отнасящи се не само за балетното обучение, но и за възпитанието и обучението като педагогически феномени.

Рени Христова-Коцева